

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

18 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, din 23 aprilie 2019, în cauza penală în privința lui

Osipov Victor x, născut la x, originar și domiciliat în r-nul x.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 26.12.2018 – 21.02.2019;

Instanța de apel: 27.03.2019 – 23.04.2019;

Instanța de recurs: 12.06.2019 – 18.02.2020

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală, legal executată.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 21 februarie 2019, Osipov Victor a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 149 alin. (1) Cod penal, și stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 (un) an.

Conform art. 90¹ alin.(1) și alin.(3) Cod penal, lui Osipov Victor i-a fost stabilită perioada de executare a pedepsei cu închisoare pe un termen de 6 (șase) luni în penitenciar de tip semiînchis, iar restul termenului de executare a pedepsei de 6 (șase) luni a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 1 (un) an.

Conform art. 90 alin. (6) Cod penal, pe perioada suspendării condiționate a executării pedepsei Osipov Victor a fost obligat să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent.

Termenul executării pedepsei cu închisoare în privința lui Osipov Victor a fost calculat din momentul intrării sentinței în vigoare și reținerea condamnatului.

A fost admisă în parte pretenția de ordin moral și s-a încasat de la Osipov Victor în folosul lui Sajin Irina prejudiciul moral în mărime de 50.000 lei.

Pretențiile Irinei Sajin împotriva lui Osipov Victor despre compensarea prejudiciului material sub forma venitului ratat cauzat prin acțiuni ilicite, încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor defunctului până la majorat, cu recalcularea anuală a cuantumului despăgubirilor în funcție de salariul mediu lunar, a fost dispus a fi soluționate în ordinea procedurii civile.

A fost respinsă, ca neîntemeiată, cererea privind încasarea de la Osipov Victor a cheltuielilor efectuate în cadrul urmăririi penale pentru expertizele judiciare în sumă totală de 14848 lei.

A fost hotărâtă soarta corpurilor delictive.

2. În sentință, prima instanță a constatat că: Osipov Victor la data de 27.10.2018, în intervalul de timp cuprins între orele 11:00-11:20 min, aflându-se împreună cu Purici Andrei, la vânătoare de păsări în s. x, fiind ambii într-o barcă din cauciuc pe lacul "Pescăruși-Suruceni" situat în localitatea sus menționată, fără a-și da seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, neprevăzând posibilitatea survenirii urmărilor prejudiciabile, deși trebuia și putea să le prevadă, dorind să împuște o pasăre, în timp ce ridică arma în sus, din imprudență, a efectuat involuntar o împușcătură din arma de vânătoare semi-automată de model "Stoeger Model 2000" cu țevă lisă, lungă și încărcătură multiplă, de calibrul 12x76mm. cu seria x pe care o deținea legal în baza permisului de armă seria A nr. x, eliberat la 19.06.2015, în direcția lui Purici Andrei, în partea laterală dreapta a abdomenului, cauzându-i o plagă prin arma de foc a abdomenului cu orificiu de intrare pe partea laterală dreapta cu "minus țesut", și lezarea tegumentelor, peritoneului, țesuturilor moi, coastelor, ficatului, vizicii biliare, intestinelor, rinichiului drept, apofizelor spinoase transversale din dreapta a vertebrelor lombare, ruptura mușchiului ileo - psoas din dreapta, complicate cu hemoragie internă și externă, care prezintă pericol pentru viață și conform acestui criteriu se califică ca vătămare gravă, fapt confirmat prin raportul de expertiză judiciară nr. 201803 C2171 din 14.11.2018, în rezultatul căreia ultimul a decedat în drum spre Spitalul Raional Ialoveni.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către:

- **procurorul** în Procuratura raionului Ialoveni, Nicolae Mătăsaru prin care a solicitat casarea sentinței în partea ce ține de respingerea solicitării acuzatorului de stat cu privire la încasarea cheltuielilor judecare și pronunțarea unei noi hotărâri prin care de la inculpatul Osipov Victor să

fie încasate în folosul statului cheltuielile judiciare în sumă de 14848 lei suportate la efectuarea expertizelor, dintre care 9748 lei conform raportului de expertiză judiciară nr. 201803C2171 din 14 noiembrie 2018 și 5100 lei. conform raportului de expertiză judiciară nr.34/12d-R-5100 din 28.11.2018.

- **avocatul Chihai Mihai** în interesele inculpatului Osipov Victor cu inculpatul Osipov Victor, prin care au solicitat admiterea apelului, casarea parțială a sentinței în partea numirii pedepsei inculpatului Osipov Victor și a încasării prejudiciului moral, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

În privința lui Osipov Victor, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 149 alin. (1) Cod penal și condamnat la o pedeapsă în formă de închisoare, pe un termen de 1 an, să fie suspendată condiționat executarea pedepsei închisorii în temeiul art. 90 alin. (1) Cod penal, pe un termen de probațiune de 1 an și reducerea cuantumului prejudiciului moral de la suma de 50000 lei, la suma de 30000 lei.

- **succesorul părții vătămate Sajin Irina**, care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admise integral cerințele acțiunii civile, după cum urmează, încasarea din contul lui Osipov Victor în folosul lui Sajin Irina a sumei de 300 000 lei (trei sute mii lei) cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin acțiunile ilicite; încasarea pentru lunile Noiembrie Decembrie 2018 din contul lui Osipov Victor în folosul lui Sajin Irina a sumei de $5\,143,75 \times 2 = 10\,287,50$ lei (zece mii două sute optzeci și șapte lei 50 bani), cu titlu de compensarea a prejudiciului material sub forma venitului ratat cauzat prin acțiuni ilicite, încasarea lunară din contul lui Osipov Victor în folosul lui Sajin Irina a sumei de 5 143,75 (cinci mii una sută patruzeci și trei lei 75 bani)) începând cu luna ianuarie 2019 până la data de 01.10.2036, (împlinirea vârstei de 18 ani a minorilor x) cu titlu de compensarea a prejudiciului material sub forma venitului ratat cauzat prin acțiuni ilicite și recalcularea anuală a cuantumului despăgubirilor în funcție de salariul mediul lunar pe economie aprobat, până la împlinirea vârstei de 18 ani a copiilor, (până în anul 2036).

3.1 În motivarea apelului *procurorul* a indicat că:

- prevederile art.385 alin.(1) pct. 14) Cod de procedură penală stabilesc că, la adoptarea sentinței, instanța de judecată pe lângă alte chestiuni soluționează și cine și în ce proporție este obligat să plătească cheltuielile judiciare. Referitor la soluția instanței cu privire la respingerea solicitării acuzatorului de stat de a încasa cheltuielile judiciare, a considerat necesar a menționa, că conform prevederilor art.227 alin.(1) și (2) pct.5) Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare sânt cheltuielile suportate

potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. Cheltuielile judiciare cuprind sumele cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală. Totodată a făcut trimitere și la prevederile art.229 Cod de procedură penală;

- în speță, consideră întemeiată solicitarea de încasare de la inculpat, în temeiul art.229 Cod de procedură penală, a cheltuielilor judiciare în mărime de 14848 lei, dintre care 9748 lei conform raportului de expertiză judiciară nr. 201803 C2171 din 14 noiembrie 2018 și 5100 lei conform raportului de expertiză judiciară nr.34/12/l-R-5100 din 28.11.2018, din care considerente, în această parte, sentința urmează a fi casată;

- efectuarea cheltuielilor de judecată într-o cauză penală este provocată de săvârșirea infracțiunii, care evident impune desfășurarea urmăririi și a judecării cauzei pentru aplicarea legii penale celui ce a comis-o, ca urmare, cheltuielile judiciare sunt imputabile inculpatului condamnat pentru săvârșirea infracțiunii, temeiul juridic fiind fapta sa infracțională, deoarece fără săvârșirea infracțiunii astfel de cheltuieli nu s-ar fi efectuat;

-Trecerea cheltuielilor judiciare în contul statului la părerea acuzării intră în contradicție și cu prevederile art. 16 alin. (2) din Constituția RM, prin care se indică că « Toți cetățenii R. Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice...», iar banii cheltuiți de stat în urma acțiunilor infracționale a făptașului, care este recunoscut vinovat în modul stabilit de lege, sunt bani publici ce revin din contribuțiile cetățenilor. Totodată, a făcut trimitere și la dispozițiile alin. (1) art. 1398 Cod civil, care prevede obligarea reparării prejudiciului patrimonial cauzat prin acțiuni sau omisiuni, de cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial. A invocat că, prevalează legea supremă, adică Constituția RM, și în cazul dat prejudiciul cauzat nu este numai a statului, dar a tuturor cetățenilor, impozitele cărora nu ar trebui să acopere cheltuielile unor făptași ce intenționat au comis infracțiuni. Astfel se va garanta și cerințele art. 6 & 1 CEDO, ce garantează fiecărei persoane dreptul la un proces echitabil și, în special, egalitatea părților în proces, care, în procesele judiciare în rare se ciocnesc interese opuse, presupune că fiecare parte trebuie sa aibă posibilitate rezonabilă de a prezenta cauza sa în condiții în care nici una din părți nu deține prioritate vădită / a se vedea în acest sens, Cauza CEDO Dombo Beheer B.V. &33/";

- interpretând prin coroborare prevederile art.227-229 și 143 Cod de procedură penală, acuzatorul de stat consideră, că lipsesc interdicții legale privind încasarea de la inculpat a cheltuielilor de judecată suportate pentru efectuarea expertizelor, legislatorul, lăsând la discreția instanței de judecată

încasarea de la persoana vinovată a tuturor cheltuielilor judiciare, cu excepția celor indicate la art.229 alin.(2) Cod de procedură.

3.2 În motivarea apelului *avocatul cu inculpatul* au indicat că:

- în contextul art. 75 Cod penal, vizând criteriile de individualizare a pedepsei, dar și luând în considerație lipsa de circumstanțe agravante în categoria celor indicate la art. 77 alin. (1) Cod penal, precum și constatarea de către prima instanță de circumstanțele atenuante cum sânt căința sinceră, recunoașterea integrală și neechivocă a vinovăției, lipsa condamnărilor anterioare, dar și restituirea parțială a prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune, se constată cu certitudine că prima instanță incorect și inechitabil a aplicat față de Osipov Victor cerințele art. 90¹ Cod penal;

- prima instanță pripit a conchis asupra suspendării parțiale a executării pedepsei închisorii stabilite inculpatului Osipov Victor, iar în acest context invocând unele circumstanțe de ordin subiectiv cum sânt consecințele infracțiunii date și anume lipsirea de viață a unei persoane tinere de 33 de ani, care are și doi copii minori, circumstanțe care ar fi prea grave și care vor putea fi înlăturate doar în cazul executării parțiale a pedepsei închisorii;

- concluzia primei instanțe la capitolul dat fiind una mult prea pripită, în situația în care primordial urma a se reține că fapta infracțională a fost lipsită de intenție cu atât mai mult, că a fost comisă într-o situație de imprudență, care nicidecum nu putea fi prevăzută de către Osipov Victor la acel moment, și care a încercat să înlătore toate aceste consecințe, acesta anunțând imediat organele de resort și chemând intervenția echipelor medicale urgente;

- prima instanță a omis însuși faptul că Osipov Victor anterior nu a fost condamnat, acesta a activat în cadrul MAI, fiind pensionat din rândul organelor vizate, dânsul este căsătorit, și are la întreținere un copil minor, iar în atare situație privarea pe un termen de 6 luni a inculpatului Osipov Victor de liberate ar duce inevitabil la formarea unei situații imposibile de întreținere a familiei lui Osipov Victor, cu atât mai mult că soția acestuia nu este angajată în câmpul muncii, iar Osipov Victor este unicul întreținător al familiei;

- Osipov Victor a recunoscut integral faptele de care este învinuit, acesta cu atât mai mult s-a și căit sincer de cele comise, și a manifestat o căință activă, iar de la momentul începerii urmăririi penale dânsul a colaborat activ cu organul de urmărire penală, iar în astfel de mod fiind constatate anume cu ajutorul acestuia toate împrejurările și circumstanțele comiterii faptei din imprudență;

- este mult prea aspră sancțiunea închisorii numită de către prima instanță, de vreme ce inculpatul a recunoscut și acțiunea civilă, acesta manifestându-se pentru achitarea cheltuielilor solicitate de către succesorul victimei Sajin Irina, dar în stabilirea acestora de către prima instanță în ordinea acțiunii civile, dat fiind faptul că la moment din cele prezentate de către succesorul victimei Sajin Irina nu poate fi constatat cu certitudine cuantumul despăgubirilor materiale în mod cert și echitabil;

- Osipov Victor a recunoscut parțial și acțiunea civilă în latură morală, conștientizând astfel pericolul social al faptei comise din imprudență și înțelegând prea bine faptul că urmează să suporte și nemijlocit despăgubirile morale, iar în acest context prima instanță a dispus încasarea sumei de 50000 lei, care în viziunea lor este una exagerat de mare, și depășește posibilitățile materiale ale inculpatului;

- inculpatul nu neagă cauzarea unui prejudiciu de ordin moral, însă în măsura posibilităților financiare reale a recunoscut cuantumul prejudiciului moral în sumă de 30000 lei, și consideră că urmează a se lua în considerație și posibilitățile materiale reale ale inculpatului, dar și având în vedere că însuși condamnarea lui Osipov Victor, constituie un remediu moral pentru succesorul părții vătămate, iar cuantumul stabilit de prima instanță este unul exagerat de mare;

- inculpatul se căiește sincer de cele întâmplate, defunctul îi era și prieten, și ulterior celor întâmplate dânsul a acordat ajutorul financiar necesar familiei, astfel că decesul lui Purici Andrei i-a provocat suferințe chiar și inculpatului, atâta timp cât acesta a pierdut un prieten bun și de încredere, din imprudența sa;

- sancțiunea închisorii față de Osipov Victor este una mult prea gravă, având în vedere circumstanțele comiterii infracțiunii, faptul că inculpatul a recuperat de fapt parțial prejudiciul material și moral cauzat prin infracțiune, acesta a manifestat o căință activă, fiind de altfel și caracterizat pozitiv la locul de trai, iar aceste consecințe denotă doar impactul negativ al sancțiunii privative de libertate, și cu atât mai mult crearea de suferințe morale și psihice față de inculpat, cât și față de familie acestuia;

- deși prima instanță a dispus executarea pedepsei închisorii de 6 luni, din totalul de 1 an, în penitenciar de tip semiînchis, această dispoziție a sentinței judecătorești o consideră contrară rigorilor art. 72 alin. (2) Cod penal. La caz, infracțiunea prevăzută de art. 149 alin. (1) Cod penal, indică sancționarea penală pentru lipsirea de viață din imprudență, fiind o infracțiune comisă din imprudență, consideră că obligatoriu sancțiunea închisorii de 6 luni, urma să fie dispusă spre executare în penitenciar de tip deschis, și nicidecum în penitenciar de tip semiînchis;

- invocă o omisiune admisă de prima instanță prin aceea că, prin sentință s-a dispus calcularea termenului executării pedepsei de 6 luni din momentul definitivării sentinței și reținerii lui Osipov Victor, astfel s-a procedat contrar cerințelor art. 88 alin. (7) CP, care indică că „timpul aflării persoanei sub arest preventiv până la judecarea cauzei se include în termenul închisorii”, or, conform procesului-verbal din 27.10.2018, Osipov Victor a fost reținut la data de 27.10.2018, fiind eliberat la data de 30.10.2018, termen care însă nu a fost inclus în perioada pedepsei executate.

3.3 În motivarea apelului **succesorul părții vătămate** Sajin Irina a indicat că:

- suma de 50.000 mii lei admisă de prima instanță este prea mică și nu este proporțională cu suferințele cauzate de inculpat prin acțiunile sale. A invocat că, prin acțiunile inculpatului a pierdut partenerul de viață, copii și-au pierdut tatăl, prin urmare traumele de ordin psihologic nu se vor cicatriza niciodată. Inculpatul a violat cel mai fundamental drept al omului, dreptul la viață care reprezintă o valoare supremă iar decizia primei instanțe de a compensa prejudiciul moral prin suma de 50.000 mii lei este nemotivată, nejustificată și absolut neproporțională suferințelor provocate;

- stabilind cuantumul compensației pentru prejudiciul moral, consideră că prima instanță trebuie să țină cont de măsura în care compensația poate acorda persoanei vătămate o anumită satisfacție;

- respingerea pretențiilor despre compensarea prejudiciului material sub forma venitului ratat cauzat prin acțiunile ilicite, încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor defunctului până la majorat, o consideră nejustificată și neîntemeiată deoarece nu este clar dacă acțiunea a fost admisă sau respinsă, prin sentință nu se specifică dacă acțiunea se admite sau se respinge;

- în prima instanță acțiunea civilă a fost suficient de întemeiată și nu existau temeieri care ar fi justificat neexaminarea acestei pretenții;

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, din 23 aprilie 2019 a fost respins ca nefondat apelul procurorului în Procuratura raionului Ialoveni, Nicolae Mătășaru.

A fost admis apelul comun al avocatului Chihai Mihai în numele inculpatului Osipov Victor și al inculpatului Osipov Victor și apelul succesorului părții vătămate Sajin Irina.

A fost casată sentința Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 21 februarie 2019 în partea stabilirii pedepsei și daunei materiale și pronunțată în această parte o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

Pedeapsa numită lui Osipov Victor sub formă de închisoare pe un termen de 1 (un) an, a fost suspendată condiționat conform art. 90 Cod penal, pe un termen de probațiune pentru o durată de 3 (trei) ani.

A fost obligat Osipov Victor să nu-și schimbe domiciliul fără acordul organului competent.

A fost admisă acțiunea civilă în partea încasării prejudiciului material și s-a încasat de la Osipov Victor în beneficiul succesorului părții vătămate. Sajin Irina suma de 2500 (două mii cinci sute) lei lunar pentru întreținerea copiilor minori, x până la împlinirea ultimilor a vârstei majoratului.

În rest, sentința a fost menținută fără modificări.

5. Pentru motivarea soluției, instanța de apel a reținut următoarele:

Prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și întemeiat a conchis că Osipov Victor a comis infracțiunea prevăzută de art. 149 alin. (1) Cod penal, însă nu a aplicat corespunzător prevederile legale ce guvernează instituția aplicării pedepsei, la fel nu a soluționat corespunzător acțiunea civilă în partea daunei materiale.

Instanța de apel, analizând și apreciind sistemul de acte și documente acumulate și administrate în cadrul urmăririi penale prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinenței, concludenței și utilității lor le apreciază ca fiind dobândite cu respectarea normelor de procedură, fiind pertinente, concludente și utile, care coroborează între ele, dar și cu declarațiile inculpatului și din care instanța de apel a stabilit indubitabil că inculpatul Osipov Victor, a comis infracțiunea prevăzută de art. 149 alin. (1) Cod penal, faptă care este pasibilă de răspundere penală.

Instanța de apel, a notat că, prima instanță la stabilirea pedepsei nu a ținut cont de circumstanțele reale și personale ale inculpatului și nu le-a raportat corespunzător la prevederile legale ce guvernează instituția aplicării pedepsei.

Instanța de apel, a stabilit că prima instanță eronat a reținut drept circumstanță atenuantă, recunoașterea vinovăției, această stare de fapt a fost luată în calcul prin aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, inculpatului fiindu-i redusă pedeapsa, astfel, prin atribuirea recunoașterii vinovăției la art. 76 Cod penal, se instituie că această situația are o valență dublă, fapt inadmisibil la stabilirea pedepsei.

Ținând cont de circumstanțele reale și personale ale inculpatului, instanța de apel a considerat că în privința acestuia urmează a fi aplicată pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, cu stabilirea unui termen de probațiune de 3 ani.

Instanța de apel a considerat că prima instanță, deși a reținut caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, soldat cu decesul unei persoane tinere, de persoana celui vinovat, de circumstanțele atenuante și lipsa circumstanțelor agravante, neîntemeiat a conchis că corijarea inculpatului Osipov Victor este posibilă doar în cazul executării parțiale a pedepsei cu închisoare, cu suspendarea ulterioară a executării pedepsei în temeiul prevederilor prevăzute de art. 90¹ Cod penal.

Instanța de apel a menționat că prima instanță a omis că Osipov Victor anterior nu a fost condamnat, acesta a activat în cadrul MAI, fiind pensionat din rândul organelor vizate, dânsul este căsătorit, și are la întreținere un copil minor, iar în atare situație privarea pe un termen de 6 luni a inculpatului Osipov Victor de liberate ar duce inevitabil la formarea unei situații imposibile de întreținere a familiei lui Osipov Victor, soția acestuia nu este angajată în câmpul muncii, iar Osipov Victor este unicul întreținător al familiei.

De asemenea, instanța de apel a menționat că, Osipov Victor a recunoscut parțial și acțiunea civilă în latură morală, dânsul conștientizând astfel pericolul social al faptei comise din imprudență și înțelegând prea bine faptul că urmează să suporte și nemijlocit despăgubirile morale.

Instanța de apel a considerat că sancțiunea neprivativă de libertate, suspendarea condiționată a executării pedepsei la caz, este una de natura de a restabili echitatea socială și cu atât mai mult de a avea un impact pozitiv asupra corectării și reeducării lui Osipov Victor, în spiritul respectării legii.

Instanța de apel, a considerat că situației inculpatului i se asimilează opțiunii prevăzute de legiuitor la art. 90 Cod penal, din care considerent, pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, a concluzionat necesar a fi suspendată condiționat cu stabilirea unui termen de probațiune de 3 ani, cu stabilirea obligației ca inculpatul să nu-și schimbe domiciliu fără acordul organului competent.

Instanța de apel a mai reținut, că procurorul atât în prima instanță, cât și în cererea de apel a solicitat încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în mărime de 14848 lei, cerință care nu poate fi reținută de către instanța de apel. Instanța de apel a indicat că obligația pozitivă a statului de a colecta probe necesare în vederea constatării faptei penale, identificării făptuitorului și implicit, asumarea cheltuielilor aferente procesului din contul statului.

Instanța de apel, a constatat faptul că cheltuielile suportate în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, prin numirea efectuării expertizelor judiciare, reprezintă cheltuieli judiciare ce sunt achitate din bugetul

statutului, circumstanțe ce impun respingerea cereri de apel a procurorului ca fiind ne fondată.

Instanța de apel, a considerat că pretențiile ce vizează încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor defunctului până la majorat, urmează a fi soluționate în cadrul cauzei penale, din care motiv, sentința primei instanțe în această parte a fost casată.

Instanța de apel, ținând cont de faptul că din probele analizate și apreciate s-a stabilit cu certitudine că inculpatul a comis infracțiunea lui incriminată, totodată, s-a reținut că legătura cauzală dintre acțiunile inculpatului și survenirea decesului victimei, din care considerente a admis acțiunea civilă, în partea încasării daunei materiale.

Instanța de apel, a mai indicat că integritatea fizică a persoanei este un atribut esențial și un drept fundamental al persoanei, care în caz de orice vătămare corporală poate pretinde o compensație bănească sau de altă natură atât prin sistemul asigurărilor sociale cit și prin repararea prejudiciului cauzat prin vătămare integrității.

Răspunderea delictuală reprezintă obligațiile în temeiul cărora o persoană are obligația de a repara prejudiciul cauzat altei persoane prin fapte directe sau prin omisiuni.

Ținând cont de prevederile legale și raportate la materialele cauzei, instanța de apel a considerat necesar a încasa din contul inculpatului Osipov Victor în beneficiul succesorului părții vătămate Sajin Irina suma de 2500 lei pentru întreținerea copiilor minori x până la împlinirea ultimilor a vârstei majoratului.

Instanța de apel, a constatat că prin acțiunile inculpatului apelanta a pierdut partenerul de viață, copii și-au pierdut tatăl, prin urmare traumele de ordin psihologic sunt prezente, prin urmare, decizia primei instanțe de a compensa prejudiciul moral prin suma de 50.000 mii lei a fost considerată motivată, justificată și proporțională suferințelor provocate.

Instanța de apel, nu a putut reține ca fiind întemeiate pretențiile apelantei a faptului că, la calcularea despăgubirii urmează să se țină cont de evoluția previzibilă și conform așteptărilor raționale a veniturilor lui adică, venitul lunar net pe care l-ar fi putut realiza, ținându-se seama de calificarea profesională pe care o avea, (salariul mediu lunar stabilit anual prin Hotărâre de Guvern), întrucât conform art. 219 Cod de procedură penală al Republicii Moldova, persoanele fizice și juridice cărora le-a fost cauzat prejudiciu nemijlocit prin acțiunile interzise de legea penală pot intenta o acțiune civilă privitor la despăgubire prin: restituirea în natură a obiectelor sau a contravalorii bunurilor pierdute ori nimicite în urma săvârșirii faptei interzise de legea penală; compensarea cheltuielilor pentru

procurarea bunurilor pierdute ori nimicite sau restabilirea calității, aspectului comercial, precum și repararea bunurilor deteriorate; compensarea venitului ratat în urma acțiunilor interzise de legea penală; repararea prejudiciului moral sau, după caz, a daunei aduse reputației profesionale.

În speță despăgubirea nu se extinde asupra prejudiciului care, conform experienței debitorului Osipov Victor, care a comis o infracțiune din imprudență, nu putea fi prevăzut în mod rațional în cazul unei aprecieri obiective.

6. Decizia instanței de apel, a fost atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina, prin care în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, a solicitat casarea parțială a deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei în instanța de apel în alt complet.

6.1. În motivarea recursului ordinar, procurorul a menționat că:

- decizia nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția în partea individualizării pedepsei, fiindu-i aplicată inculpatului o pedeapsă individualizată contrar prevederilor legale, incorect s-a ajuns la concluzia stabilirii pedepsei cu suspendarea condiționată a executării pedepsei;

- concluziile instanței de apel privind respingerea încasării cheltuielilor de judecată le consideră neîntemeiate, contrare normelor procesual penale în vigoare.

7. Asupra recursului declarat, a fost depusă referință de către inculpatul Osipov Victor, prin care a expus că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent și respectiv decizia atacată conține motivele legale pe care se întemeiază soluția, considerând astfel, că lipsesc temeiuri de casare considerând inadmisibil recursul înaintat ca fiind vădit neîntemeiat.

8. Asupra recursului declarat, a fost depusă referință de către succesorul părții vătămate Sajin Irina, prin care a expus că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent și respectiv decizia atacată conține motivele legale pe care se întemeiază soluția, considerând astfel, că lipsesc temeiuri de casare considerând inadmisibil recursul înaintat ca fiind neîntemeiat.

10. Judecând recursul ordinar declarat, pe baza materialului din dosarul cauzei penale și a motivelor invocate, Colegiul penal lărgit consideră posibil admiterea parțială a acestuia, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art.434 din Codul de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel,

Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei ținând seama, după caz, de opinia părților expusă în referință ori în ședință, dacă au participat la ea, și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

Potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs judecând recursul, este în drept de al respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale ori nu este întemeiat legal (este nefondat). Recursul este nefondat în cazul când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat.

În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Reieșind din conținutul recursului declarat în cauza deferită judecării, autorul invocă ca temeiuri de drept pentru casarea hotărârii contestate pct. 6) din alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și anume că, *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*, precum și pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, invocând că, *instanța de apel a aplicat pedeapsa individualizată contrar prevederilor legale*.

10.1 Colegiul penal lărgit menționează că, temeiurile pentru recurs invocate de către recurent prin prisma pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, în cauza supusă judecării sunt aplicabile atunci când instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel și nu s-a motivat întemeiat hotărârea judecătorească.

Judecând recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi admis, doar în partea ce ține de respingerea cerinței de încasare a cheltuielilor de judecată, din următoarele considerente.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor

examine de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă motiv de casare. Colegiul penal constată că aceste prevederi legale deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea prezentei cauze în ordine de apel în partea ce ține de cheltuielile judiciare.

Verificând legalitatea deciziei atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că în speță temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct.6) Cod de procedură penală, și-a găsit confirmarea sub aspectul că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate în apel de către procuror.

La acest capitol, analizând partea descriptivă a deciziei instanței de apel se atestă că instanța de apel contrar cerințelor art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul procurorului, care a criticat soluția primei instanțe în privința cheltuielilor judiciare suportate în prezenta speță, descrise și în **pct. 3.1** a prezentei decizii, cum ar fi:

„- în speță, consideră întemeiată solicitarea de încasare de la inculpat, în temeiul art.229 Cod de procedură penală, a cheltuielilor judiciare în mărime de 14848 lei, dintre care 9748 lei conform raportului de expertiză judiciară nr. 201803 C2171 din 14 noiembrie 2018 și 5100 lei conform raportului de expertiză judiciară nr.34/12/l-R-5100 din 28.11.2018;

- interpretând prin coroborare prevederile art.227-229 și 143 Cod de procedură penală, consideră, că lipsesc interdicții legale privind încasarea de la inculpat a cheltuielilor de judecată suportate pentru efectuarea expertizelor, legislatorul, lăsând la discreția instanței de judecată încasarea de la persoana vinovată a tuturor cheltuielilor judiciare, cu excepția celor indicate la art.229 alin.(2) Cod de procedură;

- efectuarea cheltuielilor de judecată într-o cauză penală este provocată de săvârșirea infracțiunii, care evident impune desfășurarea urmăririi și a judecării cauzei pentru aplicarea legii penale celui ce a comis-o, ca urmare, cheltuielile judiciare sunt imputabile inculpatului condamnat pentru săvârșirea infracțiunii,

temeiul juridic fiind fapta sa infracțională, deoarece fără săvârșirea infracțiunii astfel de cheltuieli nu s-ar fi efectuat;

-Trecerea cheltuielilor judiciare în contul statului la părerea acuzării intră în contradicție și cu prevederile art. 16 alin. (2) din Constituția RM, prin care se indică că « Toți cetățenii R. Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice...», iar banii cheltuiți de stat în urma acțiunilor infracționale a făptașului, care este recunoscut vinovat în modul stabilit de lege, sunt bani publici ce revin din contribuțiile cetățenilor. Totodată, a făcut trimitere și la dispozițiile alin. (1) art. 1398 Cod civil, care prevede obligarea reparării prejudiciului patrimonial cauzat prin acțiuni sau omisiuni, de cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial. A invocat că, prevalează legea supremă, adică Constituția RM, și în cazul dat prejudiciul cauzat nu este numai a statului, dar a tuturor cetățenilor, impozitele cărora nu ar trebui să acopere cheltuielile unor făptași ce intenționat au comis infracțiuni. Astfel se va garanta și cerințele art. 6 & 1 CEDO, ce garantează fiecărei persoane dreptul la un proces echitabil și, în special, egalitatea părților în proces, care, în procesele judiciare în rare se ciocnesc interese opuse, presupune că fiecare parte trebuie să aibă posibilitate rezonabilă de a prezenta cauza sa în condiții în care nici una din părți nu deține prioritate vădită / a se vedea în acest sens, Cauza CEDO Dombo Beheer B.V. &33/”.

Astfel, anume asupra acestor motive invocate în apelul procurorului, relatate supra, instanța de apel nu s-a pronunțat, fără argumentarea cuvenită.

În aceeași ordine de idei, Colegiul penal lărgit reține că din conținutul părții descriptive a deciziei atacate, rezultă că instanța de apel contrar prevederilor art.101, 414 Cod de procedură penală, a adoptat soluția în cauză și nu s-a expus asupra acestor motive invocate în apel și nu a întreprins toate măsurile de a elucida toate circumstanțele cauzei.

Drept urmare, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel a adoptat o decizie de respingere a încasării cheltuielilor judiciare suportate în speță, printr-o motivare superficială, fără a clarifica corectitudinea soluției primei instanțe, în condițiile în care rapoartele de expertiză prezente în speță (nr.201803 C2171 din 14 noiembrie 2018 și nr.34/12/l-R-5100 din 28.11.2018, f.d. 84-88 și 98-102) au fost efectuate după 09.02.2018, după intrarea în vigoare a modificărilor la art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală, și a lăsat fără o argumentare cuvenită motivele invocate în apelul declarat de procuror, prin ce a fost afectată soluția adoptată și astfel recursul declarat de procuror urmează a fi admis, iar decizia instanței de apel casată parțial pe aceste aspecte, cu dispunerea rejudecării cauzei în această parte de instanța de apel.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de dispozițiile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual penale – asupra motivelor esențiale indicate în cererea de apel declarată de procuror și în măsura competenței sale asupra motivelor din recursul declarat, nominalizate în prezenta decizie, să țină cont de toate circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, și în dependență de circumstanțele constatate, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală și jurisprudența CtEDO.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că nerespectarea întocmai a normei procedurale specificate, comise de către instanța de apel, constituie eroare de drept prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală și care nu poate fi corectată de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului ordinar, casării deciziei contestate în partea neîncasării cheltuielilor de judecată din contul inculpatului și dispune rejudecarea cauzei în această parte de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, și să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

10.2 *Cu referire la* incidența temeiului de casare a hotărârii atacate, prin pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, invocând că *decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția în partea individualizării pedepsei*, Colegiul penal lărgit amintește că, potrivit art. 414 alin. (1), (5) și (6) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel. Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu

au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.

În corespundere cu art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță. Conform art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Potrivit jurisprudenței naționale, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări, chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei (*Hotărârea Plenului CSJ a RM din 12.12.2005, nr.22 Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel*).

Astfel, instanța de recurs în prezenta speță nu acceptă criticile recurentului, precum că *hotărârea instanței de apel nu conține motivele ce au stat la baza adoptării soluției în partea individualizării pedepsei*. Tot aici, urmează de menționat, că motivarea hotărârii este un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor amănunțit, atât timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale de condamnare, adică așa cum s-a procedat, de altfel, în cauza dată. Instanța de apel fiind investită cu o situație de fapt, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, a expus situația de fapt reținută în cauză și a concluzionat corect de a menține sentința prin care inculpatul a fost condamnat pentru infracțiunea comisă, deoarece fapta acestuia întrunește elementele faptei prejudiciabile prevăzute de legea penală, imputată lui, concluzii ce au rezultat în urma analizei coroborate a cumulului de probe administrat la dosar.

Contrar celor invocate de către recurent, Colegiul penal lărgit verificând lucrările dosarului remarcă, că judecând apelul declarat, la caz, instanța a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, audiind suplimentar inculpatul, succesorul părții vătămate, precum și a cercetat

suplimentar materialele cauzei în ședința instanței de apel, cu consemnarea lor în procesul verbal al ședinței de judecată, adoptând în consecință o soluție corectă de casare a sentinței Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 21 februarie 2019 în partea stabilirii pedepsei și daunei materiale și pronunțată în această parte o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care, pedeapsa numită lui Osipov Victor sub formă de închisoare pe un termen de 1 (un) an, a fost suspendată condiționat conform art. 90 Cod penal, pe un termen de probațiune pentru o durată de 3 (trei) ani, fiind admisă și acțiunea civilă în partea încasării prejudiciului material cu încasarea de la Osipov Victor în beneficiul succesorului părții vătămate Sajin Irina a sumei de 2500 (două mii cinci sute) lei lunar pentru întreținerea copiilor minori, x până la împlinirea ultimilor a vârstei majoratului.

Tot la acest capitol, instanța de recurs reține că, așa cum rezultă din textul deciziei atacate, instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, respectiv hotărârea cuprinde temeiurile de fapt și de drept ce au dus, la caz, la respingerea apelului procurorului și și admiterii în comun a apelului apărătorului Chihai Mihai în numele inculpatului și a succesorului părții vătămate Sajin Irina.

Totodată, Colegiul penal atestă că, instanța de apel a respectat și prevederile art. 414 Cod de procedură penală, expunându-se asupra motivelor invocate în apel cu referire *la individualizarea pedepsei* și prin hotărârea sa a oferit răspunsuri plauzibile și argumentate asupra acestora, în coraport cu circumstanțele stabilite în prezenta speță, ce au fost verificate în ședință de judecată.

Instanța de recurs ordinar, menționează că soluția instanței de apel privind casarea parțială a sentinței în partea individualizarea pedepsei și în latura daunei materiale, este una corectă și argumentată, motive care Colegiul penal lărgit le însușește, astfel respinge alegațiile procurorului precum că instanța de apel greșit a constatat că pedeapsa aplicată lui Osipov Victor nu-și va atinge scopul pedepsei penale stipulat la art. 61 Cod penal, or, instanța de apel a reținut că în speță nu există circumstanțe raportate la personalitatea inculpatului, ce ar justifica aplicarea pedepsei cu închisoare sau aplicarea unei pedepse mai blânde decât cea prevăzută de lege, concluzionând că față de inculpat este oportună și rezonabilă aplicarea pedepsei prevăzute de lege – închisoare, prin dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei pe un termen de probațiune, care ar permite corectarea și reeducarea inculpatului Osipov Victor fără izolarea de societate însă sub controlul organului de probațiune.

Mai mult, instanța de apel a reținut că Osipov Victor anterior nu a fost condamnat, acesta a activat în cadrul MAI, fiind pensionat din rândul organelor vizate, dânsul este căsătorit, și are la întreținere un copil minor, iar în atare situație privarea pe un termen de 6 luni a inculpatului Osipov Victor de liberate ar duce inevitabil la formarea unei situații imposibile de întreținere a familiei lui Osipov Victor, soția acestuia nu este angajată în câmpul muncii, iar Osipov Victor este unicul întreținător al familiei.

Instanța de recurs ordinar notează, raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperii ei cum ar fi: conduita bună a infractorului; stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului.

Astfel, instanța de apel a reținut că, Osipov Victor a recunoscut parțial și acțiunea civilă în latură morală, dânsul conștientizând astfel pericolul social al faptei comise din imprudență și înțelegând prea bine faptul că urmează să suporte și nemijlocit despăgubirile morale.

Conform textului art. 90 alin. (1) Cod penal, instanța numai motivat poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului cu concluzia că acesta se poate îndrepta fără executarea reală a pedepsei închisorii.

Astfel, Colegiul penal lărgit reține că instanța de apel, corect a rejudecat cauza în temeiul art. 415 alin. (1) pct. 2) și art. 418 Cod de procedură penală.

Prin urmare, instanța de recurs conchide că, temeiul pentru recurs invocat de recurent prin prisma pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală nu și-a găsit incidența în prezenta speță.

Instanța de recurs consideră că motivele invocate de către recurent la acest capitol sunt lipsite de temei legal.

Astfel, Colegiul penal relevă că, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, conform art. 75 alin. (1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa are drept scop și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane. Ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului. Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizată în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Subsecvent, instanța de recurs reține că, instanța de apel a dat deplină eficiență prevederilor art. 61 și 75 Cod penal, ținând cont de toate circumstanțele cauzei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care face parte din categoria celor mai puțin grave, de persoana inculpatului care, nu prezintă pericol pentru societate, de comportamentul acestuia de până și după săvârșirea infracțiunii, că circumstanțe care agravează răspunderea penală nu au fost stabilite, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Colegiul remarcă că argumentele expuse de recurent în această parte, au constituit obiect de examinare în instanța de apel, or acestea anterior fiind invocate în apel de către avocatul Chihai Mihai în numele inculpatului și inculpatul Osipov Victor, astfel, instanța de apel a constatat, și a apreciat corect circumstanțele de fapt și de drept la individualizarea pedepsei inculpatului, s-a expus argumentat și în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, ținând cont de atât de prevederile art. 61, 75 Cod penal cât și aplicând corect prevederile art. 70 alin. (3), 79 alin. (1), 90 Cod penal.

De asemenea, colegiul penal i-a în considerare atitudinea succesului părții vătămate față de infracțiunea comisă și opinia sa privind inoportunitatea stabilirii față de inculpat a unei pedepse mai aspre, opinie exprimată suficient de motivat în referința depusă la recursul procurorului.

Reieșind din cele expuse supra, Colegiul penal constată că, sunt neîntemeiate argumentele recursului referitor la faptul că, *decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția în partea individualizării pedepsei* stabilite inculpatului, deoarece concluziile instanței de apel în acest sens sunt prezente și motivate, iar pedeapsa stabilită se încadrează în limitele prevăzute de legea penală, fiind individualizată în conformitate cu prevederile legale.

11. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, din 23 aprilie 2019 în cauza penală în privința lui *Osipov Victor x*, în partea neîncasării cheltuielilor de judecată din contul inculpatului și dispune rejudecarea cauzei în această parte de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În rest, dispozițiile hotărârii atacate, se mențin.

Decizia nu se supune căilor de atac în partea dispusă rejudecării, în rest este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 26 martie 2020.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

O P I N I E S E P A R A T Ă

în conformitate cu prevederile art. 339 alin (7), 340 alin (3) Cod de procedură penală (în cauza **Osipov Victor x**)

1. Prin decizia Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 18 februarie 2020 a fost adoptată în cadrul judecării recursului ordinar în cauza indicată următoarea soluție: „Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscriptie Chișinău, Tăut Dorina, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, din 23 aprilie 2019 în cauza penală în privința lui **Osipov Victor x**, în partea neîncasării cheltuielilor de judecată din contul inculpatului și dispune rejudecarea cauzei în această parte de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată. În rest, dispozițiile hotărârii atacate, se mențin”.

2. Nu am susținut soluția adoptată și consider, că urma a fi adoptată o soluție de respingere a recursului procurorului.

2.1. Consider că motivele și argumentele pe care le-a pus instanța de recurs la baza soluției de casare a hotărârii instanței de apel nu au fost invocate de către procuror nici la una dintre etapele examinării cauzei.

Casând decizia instanței de apel, Colegiul penal și-a expus considerentele, că cheltuielile judiciare în speță ar putea fi încasate din contul inculpatului, deoarece legislația de procedură penală (art. 227, 229) prevăd posibilitatea încasării din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare legate de înfăptuirea la caz a expertizelor, dând indicații instanței de apel să-și motiveze hotărârea pronunțată.

Disponând rejudecarea cauzei în partea examinării laturii civile a cauzei cu referire la cheltuielile de judecată, instanța de recurs, în opinia mea, nu a ținut cont de faptul, că nici la una dintre etapele examinării cauzei procurorul nu a adus careva argumente legale, precum și probe, care ar confirma posibilitatea încasării cheltuielilor judiciare din contul inculpatului.

Procurorul nu a invocat aceste argumente nici la depunerea recursului, indicând doar că, în opinia sa, potrivit legii cheltuielile urmează a fi încasate din contul inculpatului, dar n-a specificat din care considerente a ajuns el la această concluzie și ce circumstanțe le invocă în acest sens.

Astfel, consider, că instanța de recurs a admis un recurs nemotivat, întemeindu-și soluția pe argumente neinvocate de către recurent la nici un dintre etapele desfășurării procesului penal.

Cu această ocazie vreau să menționez, că instanța de recurs, casând decizia instanței de apel, a intenționat să modifice practica judiciară existentă prin care se respingeau solicitările procurorului de încasare din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare, considerând că legislația în prezent permite dispunerea încasării acestora din contul inculpatului.

Cu referire la acest subiect vreau să menționez, că, în opinia mea, legislația actuală cu referire la încasarea cheltuielilor judiciare din contul inculpatului nu este clară, deoarece

nu stabilește într-un mod explicit temeiurile și condițiile de încasare a acestora din contul inculpatului, precum și faptul cui îi revine sarcina probației în acest sens, iar instanța de recurs nu a adus o claritate în această privință, deși în joc este respectarea drepturilor inculpaților la un proces echitabil.

Judecător

Nadejda Toma

